

Opas 16 Parantaminen Betesdan altaalla sapattina

Tässä oppaassa palaamme Jeesuksen matkassa Jerusalemiin. Palauta mieleen, mitä sattui hänen kasteensa jälkeen tapahtuneen ensimmäisen pääsiäisvierailun aikana. Jos Joh. 5:1:ssä mainittu juhla oli toinen pääsiäisjuhla, johon hän osallistui, nyt oli kulunut 18 kuukautta hänen kasteestaan ja vuosi siitä, kun hän ajoi uhrieläimet temppelistä ja julisti olevansa itse temppeli. Tällä vierailulla hän paransi sapattina sairaan Betesdan altaalla saaden taas aikaan suuren konfliktin juutalaisten johtajien kanssa – ja jälleen temppelissä. Allas sijaitsi lähellä paikkaa, jossa käytiin kauppaa lampaista, juuri kaupungin muurien ulkopuolella, Tempelivuoren pohjoissivulla.

Lue Joh. 5:1–47

Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 22

Mitä saamme tietää kertomuksen vammaisesta? Joh. 5:1–17

Miksi Jeesus kysyi sairaalta: ”Tahdotko tulla terveeksi?” Joh. 5:6

Yritä kuvitella:

- Miten invalidit pitivät huolta itsestään, kun vammaishoitojärjestelmää ei ollut olemassa?
- Miten tämän 38 vuotta invalidina eläneen elämä muuttuisi, jos hän tulisi terveeksi?
- Jos hän sai elantonsa kerjäämällä, mitä hän tekisi parannuttuaan? Mikäli hän oli Betesdan altaan liikuntarajoitteisten organisaattori, miten kävisi hänen sosiaalisille suhteilleen parantumisen jälkeen?

Kun Jeesus myöhemmin tapasi parantamansa sairaan miehen temppelissä, miksi hän sanoi tälle: ”Sinä olet nyt terve. Älä enää tee syntiä, ettei sinulle kävisi entistä pahemmin”? (Joh. 5:14)

- Mark Edwards arvelee, että kertomuksen sairastunut mies on saattanut olla kättä vanha huijari, joka sepitti tarinan kuohahtavasta vedestä (Joh. 5:3, 4, alaviite) kasvattaakseen hyväuskoisilta saamiaan almuja.¹ Mitä mieltä olet?
- Johannes ei evankeliumissaan ainakaan mainitse miehen osoittaneen katumusta, kiitollisuutta tai minkäänlaista merkkiä uskosta. Miksiköhän näin on?

Jeesus – temppeli ja sapatti

Jeesus tapasi parantamansa miehen temppelissä, mikä johti jälleen kohtaamiseen juutalaisten johtajien kanssa. Miksi juutalaiset suuttuivat Jeesukselle ja sairaalle miehelle? Mitä mieltä he olivat Jeesuksen teosta ja asenteesta sapattia kohtaan? Lue uudelleen Joh. 5:8–18.

Jeesuksen teot ja sanat eivät olleet jääneet juutalaisilta huomaamatta. Hän oli julistanut olevansa temppeli ja nyt hän, tehdessään Jumalan työtä sapattina, väitti olevansa yhdenvertainen Jumalan kanssa.

Sapatti (šabbat, lauantai), oli perua luomisesta – Jumalan pyhittämä ennen syntiä tai juutalaisia (1. Moos. 2:1–3). Sapattikäsky on ainutlaatuisen: se on kymmenestä käskystä ensimmäinen positiivinen ja ainoa, joka tunnustaa Jumalan: ”Muista pyhittää lepopäivä. – – Sillä kuutena päivänä Herra teki taivaan ja maan – –, mutta seitsemännen päivän hän lepäsi. Sen vuoksi Herra siunasi lepopäivän ja pyhitti sen.” (2. Moos. 20:8–11.) Se oli Luojan antama lahja.

Se myös muistutti juutalaisia heidän pelastuksestaan Egyptin vankeudesta (5. Moos. 5:12–15). He kehittivät lukuisia sääntöjä suojellakseen tätä *ajassa olevaa pyhäkköä*, mutta uskovaille se on muistutus evankeliumista: emme voi hankkia itsellemme pelastusta tekojen kautta. (ks. Hepr. 4:1–10.)

Jeesus – identiteetti ja totuus

Jeesusta syytettiin kahdesta rikkomuksesta: (1) hän ”rikkoi sapatikäskyä” ja (2) ”teki itsestään Jumalan vertaisen”. Hän vastasi kertomalla viiden todistajan lausunnot ja teki siten henkilöllisyytensä selväksi. Mitä saamme tietää Jeesuksesta näiden todistusten perusteella? Lue uudelleen Joh. 5:16–47.

1. Itse omana todistajanaan: Joh. 5:19–31

2. Johannes Kastaja: Joh. 5:31–35

3. Hänen omat tekonsa: Joh. 5:36

4. Hänen Isänsä todistus: Joh. 5:37–38 (vrt. Matt. 3:13–17, Jordanilla)

5. Kirjoitukset: Joh. 5:39–46

Jeesus oli kokonaan Jumala ja kokonaan ihminen, Jumala tehtynä lihaksi. Hän rakensi temppelin uudelleen selittäen olevansa itse temppeli. Tämän jälkeen hän antoi sapatin määritellä itsensä: hän oli Luoja. Hän oli luonut ja pyhittänyt sapatin. Se todisti hänen jumaluudestaan.

- Miksi uskot Jeesuksen tehneen tämän siirtyessään palvelemaan Galileassa ja ryhtyessään kouluttamaan opetuslapsiaan syvällisemmin?

- Miten Jeesus mielestäsi määritteli toimintansa temppelin ja sapatin avulla?

- Jeesus toi ilmi todellisen identiteettinsä. Mitä se merkitsi opetuslapsille ja miten se vaikutti hänen kansanliikkeensä kasvattamiseen?

Mietteesi ja kysymyksesi

Mitä sinulle henkilökohtaisesti merkitsee, se, että Jeesus oli täysin Jumala ja täysin ihminen?

Jakaminen

Mitä jaat ystäväiesi kanssa, jotka ovat tällä samalla matkalla?

Mitä Jeesus kertoi itsestään? Mitä voit kertoa tästä ystävillesi, jotka eivät vielä seuraa Jeesusta?